

อัปเดตเนื้อหาทันสมัยล่าสุด

Very Easy

เก่งสังคม

1-2-3

ฉบับ ง่ายๆ ทำข้อสอบได้ทุกวัน

สรุปเนื้อหาวิชาสังคม ป.1-2-3

เข้าใจง่าย

แนวข้อสอบครบทุกเนื้อหา

เนื้อหาครบถ้วน

พกพาไปอ่านได้ทุกที่

ภาพประกอบ 4 สี

เทคนิคการจำเนื้อหาให้เร็วที่สุด

สรุปเนื้อหาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1

• ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

▪ ศาสนาในบ้านเรา

- ศาสนาพุทธ
- ศาสนาคริสต์
- ศาสนาอิสลาม
- ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

▪ พุทธประวัติ

- ประสูติ
- ตรัสรู้
- ปรีณิพพาน

▪ พุทธสาวก

- สามเณรบัณฑิต

▪ ชาดก

- สุวรรณสามชาดก
- วัณณุปชาดก

▪ ศาสนิกชนตัวอย่าง

- พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9)

- เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี

▪ หลักธรรม

- พระรัตนตรัย
- โอวาท 3
- พุทธศาสนสุภาษิต

▪ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- วันมาฆบูชา
- วันวิสาขบูชา
- วันอาสาฬหบูชา

สารบัญ

12

- วันอัฐมีบูชา

19

▪ หน้าที่ของพุทธศาสนิกชน

20

- การบำเพ็ญประโยชน์

20

ต่อศาสนสถาน

12

- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

20

12

• หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม

20

และการดำเนินชีวิตในสังคม

12

▪ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี

20

13

- การเป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว

20

13

- การเป็นสมาชิกที่ดีในโรงเรียน

21

13

- ประโยชน์ของการเป็นสมาชิก

21

13

ครอบครัวที่ดี

14

- ประโยชน์ของการเป็นสมาชิก

21

14

โรงเรียนที่ดี

14

- ความสามารถและความดี
ของตนเองและผู้อื่น

21

14

▪ โครงสร้าง และความสัมพันธ์

22

15

ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิก
ในครอบครัวและโรงเรียน

15

▪ การมีส่วนร่วมตามกระบวนการ
ประชาธิปไตย

23

16

• เศรษฐศาสตร์

23

▪ สินค้าและบริการ

23

17

▪ การเลือกสินค้าและบริการ
อย่างเหมาะสม

24

17

▪ การวางแผนการใช้จ่าย

24

18

- รายรับและรายจ่ายของตนเอง
และครอบครัว

24

18

- ประเภทของการใช้จ่าย

24

19

- หลักการวางแผนการใช้จ่าย

25

19

- ประโยชน์ของการวางแผน
การใช้จ่าย

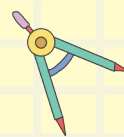
25

19

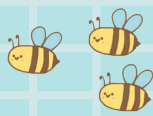

- ตัวอย่างตารางบันทึก รายรับ-รายจ่าย	25		สรุปเนื้อหาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.2	44
▪ การออม	25		• ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	44
- หลักการออมเงิน	25		▪ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ ของชาติไทย	44
- แนวทางการออมเงิน	25		▪ พุทธประวัติ	44
- ประโยชน์ของการออมเงิน	26		- เหตุการณ์หลังประสูติ	44
- ตัวอย่างตารางบันทึกการออมเงิน	26		- แรกนาขวัญ	44
▪ การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน	26		- การศึกษา	44
- ความสำคัญของทรัพยากร	26		- การอภิเษกสมรส	44
- ประเภทของทรัพยากร	26		- เทวทูต 4	45
- หลักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	26		- การออกผนวช	45
▪ การทำงาน	27		▪ พุทธสาวก	45
- ความสำคัญของการทำงาน	27		- สามเณรสาวก	45
- ประเภทของการทำงาน	27		▪ ชาดก	46
- อาชีพที่สำคัญ	27		- วุฒชาดก	46
• ประวัติศาสตร์	28		- วานรินทชาดก	46
▪ ช่วงเวลาและลำดับเหตุการณ์	28		▪ ศาสนิกชนตัวอย่าง	46
▪ การนับช่วงเวลาในแต่ละวัน	31		- สมเด็จพระอริยวงศญาณ (สุก โกเถื่อน)	46
▪ ปฏิทิน	32		- สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน)	47
▪ ธงชาติไทย	32		▪ หลักธรรม	47
▪ เพลงชาติไทย	32		- พระรัตนตรัย	47
▪ ศาสนา	33		- โอวาท 3	48
▪ อักษรไทย	33		▪ พุทธศาสนสุภาษิต	48
▪ อาหารไทย	34		- นิมิตต์ สาธุปานิ	48
▪ วัฒนธรรมและมารยาทไทย	34		กตัญญูกตเวทิตา	
▪ ประเพณีไทย	35		- พุทธมาติ มาตาปิตโร	48
• ภูมิศาสตร์	39		▪ มารยาทชาวพุทธและการปฏิบัติตน ในพิธีกรรมทางศาสนา	49
▪ สิ่งต่างๆ รอบตัว	39			
▪ ตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ	40			
▪ เครื่องมือบอกตำแหน่ง	41			
▪ สภาพอากาศ	42			
▪ การรักษาสิ่งแวดล้อม	43			
▪ มลพิษต่างๆ	43			

▪ วันสำคัญทางพุทธศาสนา	51	- การรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน	56
- วันมาฆบูชา	51	- การเข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชน	56
- วันวิสาขบูชา	52	- การสืบสานวัฒนธรรม	57
- วันอาสาฬหบูชา	52	ประเพณี และภูมิปัญญา	57
- วันเข้าพรรษา - ออกพรรษา	52	ของชุมชน	
▪ ศาสนา ศาสดา และคัมภีร์	52	▪ บทบาทและอำนาจในการตัดสินใจ	57
ของศาสนาต่าง ๆ		• เศรษฐศาสตร์	57
- ศาสนาพุทธ	52	▪ ทรัพยากรการผลิต	57
- ศาสนาคริสต์	52	- ปัจจัยการผลิต	57
- ศาสนาอิสลาม	53	- ผลตอบแทนของปัจจัยการผลิต	58
- ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	53	- ตัวอย่างทรัพยากรการผลิต	58
• หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม	53	- การเลือกใช้ทรัพยากรการผลิต	58
และการดำเนินชีวิตในสังคม		▪ รายรับและรายจ่าย	58
▪ การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา	53	▪ การใช้จ่ายและการออมเงิน	59
กฎ ระเบียบ และหน้าที่		- การวางแผนในการใช้จ่ายเงิน	59
ในชีวิตประจำวัน		- ส่วนประกอบของบันทึก	59
▪ มารยาทไทย	54	รายรับ-รายจ่าย	
- การแสดงความเคารพ	54	- รายรับ-รายจ่ายที่เหมาะสม	59
- การทักทาย	55	และไม่เหมาะสม	
- การพูด	55	- การออมเงิน	60
- การนั่ง	55	▪ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ	60
- การยืน	55	▪ ผู้ซื้อและผู้ขาย	61
- การเดิน	55	- ลักษณะของผู้ซื้อที่ดี	61
- การแต่งกาย	55	- ลักษณะของผู้ขายที่ดี	61
▪ การอยู่ร่วมกันในสังคม	56	• ประวัติศาสตร์	61
อย่างมีความสุข		▪ การบอกช่วงเวลา	61
- สิทธิและเสรีภาพในการแสดง	56	▪ วันสำคัญในปฏิทิน	61
ความคิดเห็น		▪ การลำดับเหตุการณ์	62
- สิทธิและเสรีภาพในชีวิต	56	- การสืบค้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	62
และร่างกาย		กับตนเองและครอบครัว	
- สิทธิและเสรีภาพในทรัพย์สิน	56	- เส้นเวลา (Time Line)	62
▪ การมีส่วนร่วมในชุมชน	56		
- การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	56		
ของชุมชน			

■ ชุมชนของเรา	63
- การสืบค้นข้อมูลของชุมชน	63
- วิถีชีวิตของคนในชุมชน	63
- การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต	64
ของคนในชุมชน	
■ วัฒนธรรม ประเพณี	64
และภูมิปัญญาไทย	
- การทำความเคารพ	64
- อาหารไทย	64
- ภาษาไทย	64
- ประเพณีสงกรานต์	65
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น	65
■ บุคคลสำคัญในท้องถิ่น	65
- ท้าวสุรนารี	65
- พระศรีพนมมาศ	65
• ภูมิศาสตร์	66
■ สิ่งแวดล้อมระหว่างบ้านกับโรงเรียน	66
- สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	66
- สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น	66
■ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	66
- แผนที่	66
- แผนที่	66
- ลูกโลก	66
- ภาพถ่าย	66
■ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ	67
■ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับ	68
สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น	
■ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม	69
■ การฟื้นฟูรักษาสีสิ่งแวดล้อม	69
■ ทรัพยากรธรรมชาติ	69
- ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้ว	69
ไม่หมดไป	
- ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป	69
- ทรัพยากรธรรมชาติที่ทดแทนได้	69

■ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	70
■ ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาล	70
กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	

สรุปเนื้อหาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.3 71

• ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	71
■ พระพุทธศาสนาเป็นรากฐาน	71
สำคัญของวัฒนธรรมไทย	
■ พุทธประวัติ	71
- การบำเพ็ญเพียร	71
- ผจญมาร	71
- ตรัสรู้	72
- ปฐมเทศนา	72
- ปรีณิพพาน	72
■ พุทธสาวก	72
- สามเณรสังฆิกจะ	72
■ ชาดก	73
- อารามพุทธชาดก	73
- มหาวาณิชชาดก	73
■ ศาสนิกชนตัวอย่าง	74
- สมเด็จพระพุฒาจารย์	74
(โต พุทฺธมฺวโร)	
- สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	74
■ พระไตรปิฎก	75
■ หลักธรรม	75
- พระรัตนตรัย	75
- โอวาท 3	75
■ พุทธศาสนสุภาษิต	76
■ มารยาทชาวพุทธ	76
- การลุกขึ้นยืนรับ	76

- การต้อนรับ (การปฏิสังขาร)	77	- การใช้ภาษา	83
- การรับ-ส่งสิ่งของแด่พระภิกษุ	77	▪ สมาชิกในชุมชนที่ดี	83
- มารยาทในการสนทนา	77	▪ การออกเสียงโดยตรง	83
- การแต่งกายที่เหมาะสม	77	และการเลือกตัวแทนออกเสียง	
เมื่ออยู่ในวัดและพุทธสถาน		▪ การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน	84
- การดูแลรักษาศาสนวัตถุ	77	และชุมชน	
และศาสนสถาน		• เศรษฐศาสตร์	85
▪ การปฏิบัติตนในศาสนพิธี	78	▪ สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	85
พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา		▪ วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	86
- การจัดโต๊ะหมู่บูชา	78	- การวิเคราะห์บัญชีรายรับ-รายจ่าย	86
- การอาราธนาศีล	78	- วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง	87
- การสมาทานศีล	78	- วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริต	87
▪ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	78	และเหมาะสม	
▪ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และ	80	- วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมา	87
ศาสนบุคคลของศาสนาต่าง ๆ		ใช้อย่างเหมาะสม	
- ศาสนาพุทธ	80	▪ ผู้ผลิตและผู้บริโภค	88
- ศาสนาคริสต์	80	▪ สินค้าและบริการจากภาครัฐ	88
- ศาสนาอิสลาม	80	▪ ภาษี	88
- ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	80	- วัตถุประสงค์ของการเรียกเก็บภาษี	88
• หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม	81	- ประเภทของภาษี	89
และการดำเนินชีวิตในสังคม		- บทบาทหน้าที่ของประชาชน	89
▪ ประเพณีและวัฒนธรรม	81	ในการเสียภาษี	
ในครอบครัวและท้องถิ่น		▪ การแข่งขันทางการค้า	89
▪ วันหยุดราชการที่สำคัญ	81	• ประวัติศาสตร์	90
- วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับ	81	▪ การเทียบศักราช	90
ชาติและพระมหากษัตริย์		▪ การสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของ	91
- วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	82	โรงเรียนและชุมชน	
- วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับ	82	▪ การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการ	91
ประเพณีและวัฒนธรรม		ของชุมชน	
▪ พฤติกรรมในชีวิตประจำวัน	82	▪ ขนบธรรมเนียม ประเพณี	92
- การทักทาย	82	และวัฒนธรรมของชุมชน	
- การทำความเคารพ	82	▪ บุคคลสำคัญของชาติไทย	92
- การปฏิบัติตามศาสนพิธี	82	- พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	93
- การรับประทานอาหาร	83		

- สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
- สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย
- ชาวบ้านบางระจัน
- พระยาพิชัยดาบหัก

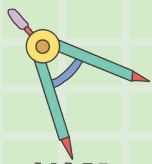
• ภูมิศาสตร์

- ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชน
- แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญ
- สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน
- มลพิษจากการกระทำของมนุษย์
- ชุมชนเมืองและชนบท
- ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน

แนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1

- สารที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 101
- สารที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 103
- สารที่ 3 : เศรษฐศาสตร์ 105
- สารที่ 4 : ประวัติศาสตร์ 108
- สารที่ 5 : ภูมิศาสตร์ 109

เฉลยแนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1 111

93 แนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.2 118

- สารที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 118
- สารที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 120

- สารที่ 3 : เศรษฐศาสตร์ 123

- สารที่ 4 : ประวัติศาสตร์ 126

- สารที่ 5 : ภูมิศาสตร์ 127

95 เฉลยแนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.2 129

95 แนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.3 139

- สารที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 139

- สารที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 141

- สารที่ 3 : เศรษฐศาสตร์ 144

- สารที่ 4 : ประวัติศาสตร์ 147

- สารที่ 5 : ภูมิศาสตร์ 148

97 เฉลยแนวข้อสอบวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.3 151

สรุปเนื้อหาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

(ศาสนาในบ้านเรา)

ศาสนา คือ ลัทธิความเชื่อ ซึ่งเป็นที่พึ่งทางใจของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบหลัก ๆ ได้แก่

1.

ศาสนาแบบเทวนิยม คือ ศาสนาที่มีพระผู้เป็นเจ้า
เชื่อว่าพระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้สร้างโลกและ
ทุกสรรพสิ่ง เช่น ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นต้น

2.

ศาสนาแบบอเทวนิยม คือ ศาสนาที่ไม่มีพระผู้เป็นเจ้า
ไม่มีผู้สร้าง เชื่อว่าทุก ๆ สรรพสิ่งเกิดขึ้นมาเอง
ตามธรรมชาติ เช่น ศาสนาพุทธ เป็นต้น

ปัจจุบันทั่วโลกมีการนับถือศาสนาต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย แต่ศาสนาที่ได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในประเทศไทย มี 4 ศาสนา ได้แก่

1. ศาสนาพุทธ

- ศาสนาประเภทเทวนิยม
- ประชากรชาวไทยส่วนใหญ่นับถือ
- ต้นกำเนิด คือ ประเทศอินเดีย
- ศาสดา คือ พระพุทธเจ้า หรือที่เรียกว่า พระศรีศากยมุนีโคตมพุทธเจ้า หรือพระสมณโคตม
- ตำราคำสอน คือ คัมภีร์พระไตรปิฎก
- นิกายที่สำคัญ ได้แก่ นิกายเถรวาท และนิกายมหายาน
- หลักคำสอนที่สำคัญ ได้แก่ อริยสัจ 4 ไตรสิกขา อิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 สัมปatti ธรรม 7 ฯลฯ

2. ศาสนาคริสต์

- ศาสนาประเภทเทวนิยม
- ต้นกำเนิด คือ กรุงเยรูซาเลม (เมืองหลวงของประเทศอิสราเอล)
- พระผู้เป็นเจ้า คือ พระเยซูฮวา เป็นผู้สร้างโลก
- ศาสดา คือ พระเยซูคริสต์
- ตำราคำสอน คือ คัมภีร์ไบเบิล
- นิกายที่สำคัญ ได้แก่ นิกายโรมันคาทอลิก นิกายโปรเตสแตนต์ และนิกายออร์ทอดอกซ์
- หลักคำสอนที่สำคัญ ได้แก่
 - หลักความรัก ให้รักผู้อื่นเหมือนกับที่รักตนเอง
 - หลักตรีเอกานุภาพ พระเจ้าสูงสุดมีเพียงพระองค์เดียว แต่แบ่งออกเป็น 3 ภาค ได้แก่ พระบิดา (พระเยซูฮวา) พระบุตร (พระเยซู) และพระจิต (พระวิญญาณบริสุทธิ์)
 - หลักบาปกำเนิดมนุษย์ทุกคนที่เกิดมาจะมีบาปติดตัวมา ชาวคริสต์ทุกคนจึงต้องได้รับศีลล้างบาป
 - บัญญัติ 10 ประการ

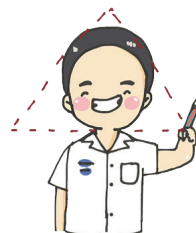
หลักการวางแผนการใช้จ่าย

1. ชี้อเฉพาะของที่จำเป็น โดยคำนึงถึงคุณภาพและราคา
2. ควรทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง
3. ใช้สิ่งของต่างๆ อย่างรู้คุณค่า ระมัดระวัง เมื่อสิ่งของชำรุดหากสามารถซ่อมแซมได้ก็ควรซ่อมแซมก่อน
4. เก็บเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายไว้เป็นเงินออม

ประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่าย

1. มีเงินเก็บเพื่อนำไปใช้ในอนาคต
2. สามารถนำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น
4. สร้างนิสัยในการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า

ตัวอย่างตารางบันทึกรายรับ-รายจ่าย

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)
19 ก.ค. 68	แม่ให้เงิน	50	-	50
	ซื้อนม	-	10	40
	ซื้อขนมปัง	-	8	32
	ซื้อของเล่น	-	15	17
20 ก.ค. 68	แม่ให้เงิน	50	-	67
	ซื้อขนมจีบ	-	20	47
	ซื้อน้ำหวาน	-	15	32
รวม		100	68	32

(การออม)

การออม คือ การเก็บเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน นอกจากต้องพิจารณาตามความเหมาะสมแล้วยังต้องคำนึงถึงความประหยัด และรู้จักการออมเงินไว้ใช้เมื่อยามจำเป็นอื่นๆ ในอนาคต เช่น ใช้เป็นค่ารักษาเมื่อเจ็บป่วย การลงทุนเพื่อกำไร เป็นต้น

หลักการออมเงิน

1. ออมเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็น
2. เก็บเงินที่จะออมไว้ให้เป็นที่
3. ควรจดบันทึกจำนวนเงินออมไว้
4. เมื่อเงินออมมีจำนวนมากขึ้น อาจนำไปฝากกับธนาคาร ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย

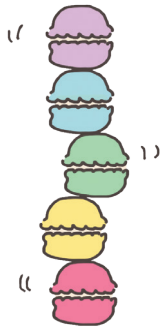

แนวทางการออมเงิน

1. หยอดกระปุกออมสิน
2. ฝากไว้กับพ่อแม่
3. ฝากธนาคาร

■ ประเพณีเกี่ยวกับสังคม

1. สงกรานต์

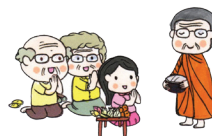
- สงกรานต์เป็นประเพณีสงฆ์ทำยี่เป็งต้อนรับปีใหม่ของไทย
- ตรงกับวันที่ 13-15 เดือนเมษายนของทุก ๆ ปี
- ในอดีตเป็นประเพณีดั้งเดิมที่มีการใช้น้ำเป็นองค์ประกอบหลักในพิธี โดยใช้รดให้แก่กันเพื่อความชุ่มชื้น ใช้สรงน้ำพระเพื่อความเป็นสิริมงคล ทำบุญตักบาตรไหว้พระ และขอพรจากผู้ใหญ่ รำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับ
- ในปัจจุบันเป็นช่วงเทศกาลที่ผู้คนนิยมกลับบ้าน และนับเป็นวันครอบครัว โดยในช่วงเทศกาลจะมีกิจกรรมหลัก ๆ คือ การทำบุญตักบาตรและสรงน้ำพระ การรดน้ำอวยพรปีใหม่ให้กันและกัน การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ เพื่อขอขมาหรือขอพรปีใหม่ อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นเทศกาลสำหรับเล่นน้ำที่ให้ผู้คนมาร่วมเฉลิมฉลอง การขึ้นปีใหม่อย่างสนุกสนาน จึงเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

2. ลอยกระทง

- เป็นประเพณีที่มักทำในคืนวันเพ็ญซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย
- ในวันนี้ผู้คนจะนำดอกไม้ ธูป เทียน หรือสิ่งของใส่ลงในสิ่งประดิษฐ์ที่ไม่จมน้ำ เช่น กระทง เรือ ดอกบัว เป็นต้น เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่คงคา
- วันลอยกระทงมักมีการจัดประกวดนางนพมาศในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้น เพื่อสร้างความสนุกสนานให้กับผู้คนทั่วไป

การทำบุญตักบาตร

การทำบุญตักบาตร คือ ประเพณีสำคัญที่ชาวพุทธปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านาน โดยพระภิกษุจะถือบาตร ออกบิณฑบาตเพื่อรับอาหารหรือทานอื่นๆ จากชาวบ้าน เพื่อให้พระภิกษุนำไปดำรงชีพต่อไป โดยมีวิธีปฏิบัติดังนี้

1. รอดด้วยความสำรวม และถอดรองเท้า
2. ยกของใส่บาตรเหนือศีรษะอธิษฐานจิตให้ล้นกิเลส
3. นำสิ่งของใส่ลงในบาตรด้วยความสำรวมและน้อมตัวลงไหว้
4. นั่งลงแล้วประนมมือรับพร

การฝึกสติและสมาธิ

สติ คือ ความระลึกได้ สำนึกได้ รู้ลึกตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ ไม่พลั้งเผลอตัว ยับยั้งชั่งใจได้

- ประโยชน์ของการมีสติ การมีสติทำให้จิตใจสงบ คลายความกังวล ไม่เผลอตัว ไม่ประมาทเลินเล่อ รู้ทันอารมณ์และควบคุมความคิดได้ ความจำดี ทำอะไรไม่ผิดพลาด ประสบความสำเร็จในชีวิต

■ การฝึกสติ

การฟังและอ่าน : ตั้งใจฟังหรืออ่าน จดจ่ออยู่กับสิ่งที่ฟังหรืออ่าน ไม่วอกแวก

การคิด : พิจารณาเรื่องที่ได้ฟังหรืออ่านแล้ววิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

การถาม : ไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนตั้งคำถาม และถามด้วยความสุภาพ

การเขียน : จิตใจจดจ่อกับสิ่งที่เขียน และเขียนด้วยความตั้งใจ

สมาธิ คือ การตั้งจิตมั่นในสิ่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น สำรวมใจอย่างแน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน เพื่อให้จิตใจสงบ

- ประโยชน์ของการมีสมาธิ การมีสมาธิทำให้จิตใจนิ่งสงบ ผ่องใส อ่อนโยน ผ่อนคลายความเครียด ระวังอารมณ์โกรธได้ ช่วยให้มีสมาธิที่ดี สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

■ การฝึกสมาธิ

การเดิน : เดินจงกรม ให้ยืนตรง ยกมือซ้ายกุมหน้าท้อง ยกมือขวากุมมือซ้าย ก้าวขวา ภาวนา “ขวาย่างหนอ” ก้าวซ้าย ภาวนา “ซ้ายย่างหนอ” กำหนดจิตให้จดจ่อกับการเดิน

การยืน : ยืนตัวตรง ยกมือซ้ายกุมหน้าท้องยกมือขวากุมมือซ้าย หลังตรงหรือลืมหัดกำหนดลมหายใจเข้า “พุท” ลมหายใจออก “โธ”

การนั่ง : นั่งขัดสมาธิ ยึดตัวตรง หลังตรง วางมือขวาทับมือซ้ายบนตัก ฟังจิตกำหนดลมหายใจเข้า “พุท” ลมหายใจออก “โธ”

การนอน : นอนตะแคงขวา แขนวางรองศีรษะ วางเท้าเหลื่อมพอประมาณ สำรวมสติภาวนา “พุทโธ” ร่วมกับการกำหนดลมหายใจเข้า-ออก

วันมาฆบูชา

(วันสำคัญทางพุทธศาสนา)

วันนี้พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ โดยมีเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกัน 4 ประการ (จาตุรงคสันนิบาต) ได้แก่ พระภิกษุ 1,250 รูป ซึ่งเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา (ผู้รับอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า) ทั้งหมดเป็นพระอรหันต์ ได้มาประชุมพร้อมกัน ณ วัดเวฬุวัน โดยไม่ได้นัดหมายในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3

(ชุมชนของเรา)

ชุมชน คือ กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในอาณาบริเวณเดียวกัน โดยมีกฎระเบียบที่สมาชิกในชุมชนต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน

การสืบค้นข้อมูลของชุมชน

การสืบค้นข้อมูลประวัติของชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน จะทำให้เราทราบและเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในชุมชนของเรา โดยมีขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

- กำหนดหัวข้อหลักในการสืบค้น เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตของการศึกษา เช่น บรรพบุรุษของเรา มีถิ่นกำเนิดจากที่ใด บุคคลสำคัญในอดีตของชุมชน โบราณวัตถุของชุมชน เป็นต้น
- รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ห้องสมุดของโรงเรียน ห้องสมุดสาธารณะของชุมชน หนังสือจากบุคคลในชุมชน การสอบถามผู้รู้หรือผู้นำชุมชน เป็นต้น
- ประเมินค่าของหลักฐาน ตรวจสอบว่าข้อมูลจากแหล่งใดน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือ
- การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากหลักฐานที่ได้มารวมกันและตีความข้อมูล
- การเรียบเรียงและนำเสนอ โดยเรียบเรียงข้อมูลให้เข้าใจได้ง่าย และนำเสนอออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การรายงานหน้าชั้นเรียน การเขียนรายงานการใช้สื่อดิจิทัลนำเสนอ เป็นต้น

วิถีชีวิตของคนในชุมชน

- **การสร้างที่อยู่อาศัย** คนไทยสมัยก่อนมักสร้างบ้านใกล้กับแม่น้ำ อากาศถ่ายเทสะดวก วัสดุส่วนใหญ่เป็นไม้ พื้นบ้านยกสูงป้องกันน้ำท่วม แต่ปัจจุบันนิยมใช้ปูนและอิฐเป็นวัสดุหลักในก่อสร้าง ซึ่งจะมีความคงทนมากขึ้น

บ้านสมัยก่อน

บ้านสมัยปัจจุบัน

■ การแต่งกาย

ในอดีตผู้คนแต่งตัวด้วยชุดพื้นเมืองหรือผ้าทอจากวัสดุในท้องถิ่น แต่ในปัจจุบันนิยมแต่งกายหลากหลาย เนื่องจากมีการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามามากขึ้น

■ การประกอบอาชีพ

ในอดีตผู้คนมักประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันมีการเพิ่มขึ้นของประชากร การประกอบอาชีพจึงหลากหลายมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

■ ประเพณีในชุมชน

สมัยก่อนผู้คนมีความศรัทธาความเชื่อต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชนอย่างเต็มกำลัง แต่ในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป มีความเร่งรีบและมีการกิจส่วนตัวมากมาย จึงทำให้ไม่สามารถสืบทอดประเพณีได้อย่างเต็มที่

■ การสื่อสาร

สมัยก่อนการสื่อสารเป็นไปด้วยความลำบาก ต้องใช้ระยะเวลาในการสื่อสารเป็นเวลานาน แต่ปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารไปอย่างกว้างขวาง ทำให้สามารถติดต่อหากันได้อย่างรวดเร็วและหลากหลายมากขึ้น

- ขรวาธรรม 4 หมายถึง ข้อปฏิบัติเพื่อควบคุมจิตใจของผู้ครองเรือน 4 ประการ ได้แก่
 1. สัจจะ คือ การมีความซื่อสัตย์ จริงใจไม่หลอกลวงผู้อื่น
 2. ทมะ คือ การฝึกตน ข่มจิต ให้สามารถบังคับและควบคุมตนเองได้
 3. ขันติ คือ การมีความอดทน อดกลั้น 4. จาคะ คือ การบริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตนให้กับผู้ที่ควรให้
- อัตตะ 3 หมายถึง ประโยชน์ที่เป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต 3 ประการ ได้แก่
 1. อัตตัตตะ คือ ประโยชน์แก่ตนเอง 2. ปรัตตะ คือ ประโยชน์แก่ผู้อื่น 3. อุภยัตตะ คือ ประโยชน์ร่วมกัน
- กตัญญูตเวทีต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม
 - การกตัญญูตเวทีต่อชุมชน เมื่อเราอยู่ร่วมกันหลายคน หลายครอบครัว เกิดเป็นชุมชนขึ้น ก็จะมีการสร้างสิ่งที่เป็นส่วนกลางไว้ใช้ร่วมกัน เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ลานกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนในชุมชน เราจึงต้องกตัญญูตเวทีต่อชุมชนโดยการรักษาความสะอาดในชุมชน ดูแลและรักษาของใช้ส่วนรวม และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า
 - การกตัญญูตเวทีต่อสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประโยชน์ในการดำรงชีวิตของเรา ดังนั้นเราจึงควรกตัญญูตเวทีต่อสิ่งแวดล้อมโดยการรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และร่วมกันฟื้นฟูดูแลสิ่งแวดล้อมให้มิให้ใช้ตลอดไป
- มงคล 38 คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความดีงาม สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับคนที่นำไปปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งหมด 38 ข้อ ตัวอย่างเช่น
 - รู้จักให้ คือ การเสียสละสิ่งของที่เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น
 - พูดไพเราะ คือ การใช้ถ้อยคำที่สุภาพพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นความจริง
 - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี คือ การอยู่อาศัยในสถานที่ที่เหมาะสม อากาศดี ปลอดภัย

3. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ คือ การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญา เพื่อให้จิตใจของเราสงบและสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการฝึกจิตให้สงบในชีวิตประจำวัน มีดังนี้
- ฝึกจิตไม่ให้โกรธ ■ ฝึกจิตไม่ให้อยากได้สิ่งของของผู้อื่น ■ ฝึกการคิดให้รอบคอบ

(พุทธศาสนสุภาษิต)

- ทพมาโน ปิโย โหติ แปลว่า ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก หมายถึง การให้สิ่งที่ดีแก่ผู้อื่น ผู้ที่เห็นนั้นก็ได้รับความรักอยู่เสมอ
- โมกฺโข กลฺยาณิยา สาธุ แปลว่า พูดไพเราะทำให้สำเร็จประโยชน์ หมายถึง ผู้ที่พูดจาดี ไพเราะ มีประโยชน์ ย่อมได้รับความเคารพ น่าเชื่อถือ

(มารยาทชาวพุทธ)

การลุกขึ้นยืนรับ

- กรณีนั่งกับพื้น ขณะพระสงฆ์เดินผ่านมา ไม่จำเป็นต้องลุกขึ้นยืน ให้ประนมมือไหว้หรือกราบลงกับพื้น หากมีพื้นที่ยากพอ
- กรณีนั่งบนเก้าอี้ ขณะพระสงฆ์เดินผ่านมา ให้ลุกขึ้นยืน ประนมมือแล้วน้อมตัวลง เมื่อท่านนั่งเรียบร้อยแล้ว เรายืนนั่งลงตามเดิม

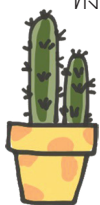

ประเภทของภาษี

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีที่รัฐเรียกเก็บจากผู้มีรายได้ตามกฎหมายกำหนด
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากบริษัทห้างหุ้นส่วน โดยคิดจากกำไรสุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว
- ภาษีโรงเรือน เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ที่เป็นเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ให้เช่า
- ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินตามจำนวนที่ดินที่ตนมีอยู่
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าและบริการ
- ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้าหรือบริการที่เฉพาะเพื่อจำกัดการบริโภค ได้แก่ สินค้าฟุ่มเฟือย และสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ภาษีศุลกากร เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ หรือส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ

บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี

การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่เข้าเกณฑ์ตามกฎหมาย เพื่อให้รัฐมีรายได้ในการนำไปพัฒนาประเทศ เมื่อถึงกำหนดเวลาที่จะต้องเสียภาษีประจำปี ให้ผู้ที่ต้องเสียภาษียื่นแบบภาษีที่เกี่ยวข้องทั้งหมดกับกรมสรรพากร และชำระภาษีให้ตรงตามกำหนดเวลา หากจงใจที่จะเลี่ยงหรือไม่เสียภาษี ก็จะมีโทษตามกฎหมาย

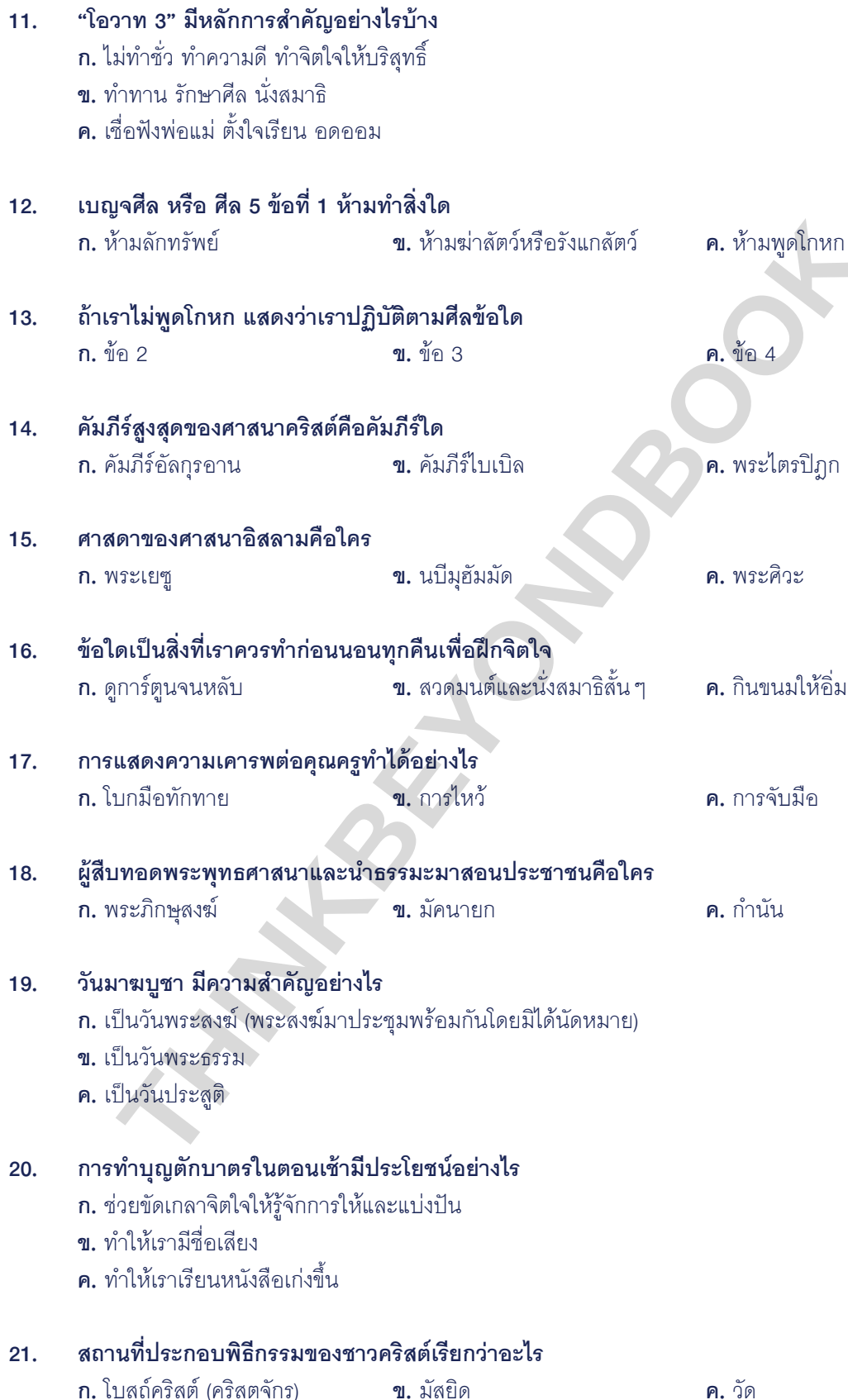
(การแข่งขันทางการค้า)

การแข่งขันทางการค้า คือ การที่ผู้ผลิตมากกว่า 2 ราย หาวิธีในการขายสินค้าของตนให้ได้ในปริมาณมากกว่าหรือได้กำไรมากกว่า โดยจะแข่งขันกันทั้งในด้านคุณภาพ ราคา การบริการ การโฆษณา รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่จะส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค

เมื่อมีการแข่งขันทางการค้าของผู้ผลิต จะทำให้ผู้ผลิตแต่ละรายมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นๆ ให้มีคุณภาพที่ดี จึงทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อสินค้าตามความพึงพอใจของตนมากขึ้น

- วิธีการแข่งขันทางการค้าของผู้ผลิต
 - การลดราคาสินค้า • การเพิ่มคุณภาพสินค้า • การเพิ่มปริมาณสินค้า • การแจกของแถม
 - การบริการจัดส่งสินค้าถึงหน้าบ้าน
- ความสำคัญของการแข่งขันทางการค้า
 - ราคาสินค้าถูกลง • ผู้บริโภคมีทางเลือกที่หลากหลายตามความพอใจ • เกิดการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ดีขึ้น
- ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า
 - การนำทรัพยากรมาใช้มากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง
 - เมื่อสินค้าราคาถูกลง คุณภาพของสินค้าก็จะต่ำลงด้วย • การโฆษณาเกินความเป็นจริง

- 22.** สถานที่ประกอบพิธีกรรมของชาวอิสลามเรียกว่าอะไร
ก. โบสถ์ ข. มัสยิด ค. ศาลเจ้า
- 23.** หากเห็นเพื่อนทำเงินร่วงไว้ เราควรทำอะไรจึงจะถูกต้องตามหลักธรรม
ก. เก็บไว้ซื้อขนมเอง ข. นำไปส่งคืนเพื่อนหรือคุณครู ค. แก้งทำเป็นไม่เห็น
- 24.** การมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ ตรงกับพฤติกรรมในข้อใด
ก. นำอาหารไปให้สุนัขจรจัดที่หิวโหย
ข. ใช้ไม้ไล่ตีแมวที่เดินผ่าน
ค. ชังนกไว้ในกรงแคบ ๆ
- 25.** การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใสทำได้ด้วยวิธีใด
ก. การนอนหลับทั้งวัน ข. การฝึกสมาธิและการเจริญปัญญา ค. การไปเที่ยวสวนสนุก

สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (ข้อ 26. - 50.)

สาระที่ 5 : ภูมิศาสตร์ (ข้อ 86. - 100.)

86. ตอบ ข.

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นเองโดย
ไม่มีการแทรกแซงของมนุษย์ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้
ภูเขา อากาศ เป็นต้น

87. ตอบ ข.

สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สิ่งที่มีมนุษย์
ประดิษฐ์หรือก่อสร้างเพื่อตอบสนองความต้องการ
และการดำเนินชีวิต เช่น บ้าน รถยนต์ ถนน เป็นต้น

88. ตอบ ข.

โลกหมุนรอบตัวเองทำให้เรามองเห็น
พระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้าในทิศเดิมเสมอ
ซึ่งเรากำหนดให้ทิศนั้นคือ “ทิศตะวันออก”

89. ตอบ ค.

ทิศตะวันตกจะอยู่ตรงข้ามกับทิศตะวันออกเสมอ
เป็นทิศที่เราจะมองเห็นพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า
ไปในตอนเย็น

90. ตอบ ก.

แผนที่ คือ ภาพย่อส่วนของพื้นที่จำลอง
เมื่อมองจากมุมสูง ช่วยให้เราเข้าใจความสัมพันธ์
ของตำแหน่งที่ตั้งสิ่งของได้ง่ายขึ้น

91. ตอบ ข.

ฤดูร้อนในไทยได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์เต็มที่
ทำให้มีอุณหภูมิสูง แดดแรง และมีสภาพอากาศ
ที่แห้งและร้อน

92. ตอบ ก.

ในฤดูหนาวอากาศจะมีอุณหภูมิต่ำ ร่างกาย
ต้องการความอบอุ่นเพื่อป้องกันการเป็นหวัด
จึงต้องใส่เสื้อผ้าหนาๆ เพื่อปกป้องร่างกาย

93. ตอบ ก.

เข็มทิศเป็นอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ที่มีเข็มแม่เหล็ก
ชี้ไปทางทิศเหนือตลอดเวลา ทำให้เราหาทิศ
หลักทั้ง 4 ได้อย่างถูกต้องไม่มีหลง

94. ตอบ ข.

ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ
จึงมีสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย
ส่งผลให้เกิดความหนาแน่นของรถยนต์และผู้คน

95. ตอบ ข.

ขยะจะไปอุดตันและทำลายระบบนิเวศในน้ำ
ทำให้น้ำขาดออกซิเจน สัตว์น้ำไม่มีอากาศหายใจ
และเกิดสารพิษสะสมในแหล่งน้ำ

96. ตอบ ก.

ต้นไม้เป็น “ปอดของโลก” เพราะทำหน้าที่ดูดแก๊ส
คาร์บอนไดออกไซด์และปล่อยแก๊สออกซิเจน
ให้สิ่งมีชีวิตใช้หายใจ

97. ตอบ ข.

การจำจุดสังเกต (Landmark) ที่เป็นสิ่งปลูกสร้าง
ขนาดใหญ่หรือสถานที่รู้จักทั่วไป จะช่วยให้เรา
บอกพิกัดกับผู้อื่นได้ง่ายเมื่อหลงทาง

98. ตอบ ค.

ในฤดูฝนจะมีฝนตกลงมาบ่อยครั้ง อุปกรณ์เหล่านี้
มีไว้เพื่อป้องกันไม่ให้ร่างกายเปียกฝนซึ่งอาจ
ทำให้เจ็บป่วยได้

99. ตอบ ข.

ปลาและกุ้งมีเหงือกสำหรับใช้หายใจใต้น้ำ
จึงต้องอาศัยและดำรงชีวิตอยู่ในแหล่งน้ำ
ตลอดเวลา ต่างจากนกหรือสุนัข

100. ตอบ ข.

การดูแลสิ่งแวดล้อมเริ่มได้จากสิ่งเล็กๆ ใกล้ตัว
การรักษาธรรมชาติในโรงเรียนช่วยให้โรงเรียน
น่าอยู่และร่มรื่นสำหรับทุกคน

34. **ตอบ ก.**

การละเล่นเดินกะลา สะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยในอดีต ที่รู้จักนำกะลามะพร้าวซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติเหลือใช้ในครัวเรือนมาร้อยเชือก เจาะรูทำเป็นขอลเล่นฝึกการทรงตัว โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อ

35. **ตอบ ข.**

ตามมารยาทไทยที่ถูกต้อง เมื่อผู้ใหญ่ยื่นของให้เด็กที่มีอายุน้อยกว่าควรแสดงความเคารพด้วยการไหว้ก่อน (สำหรับผู้ชายให้ก้มศีรษะไหว้ ผู้หญิงให้ย่อเข่าไหว้) จากนั้นจึงยื่นสองมือเข้าไปรับของด้วยความนอบน้อม

36. **ตอบ ก.**

ความกตัญญู คือ การระลึกและรู้ถึงคุณความดีที่ผู้อื่นทำไว้ให้ ส่วน กตเวที คือ การแสดงออกเพื่อตอบแทนคุณนั้น เช่น การตั้งใจเรียน คอยช่วยงานบ้าน และดูแลพ่อแม่เมื่อท่านเจ็บป่วย

37. **ตอบ ก.**

กีฬาเป็นกิจกรรมที่ต้องการการวางแผน การฝึกซ้อมร่วมกัน และการประสานงานของคนหมู่มากในทีม (เช่น การวิ่งผลัด หรือการประกวดเชียร์ลีดเดอร์) จึงช่วยสร้างความสามัคคี และการทำงานเป็นกลุ่มได้ดีที่สุด

38. **ตอบ ข.**

การมีน้ำใจและช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกัน เมื่อเห็นผู้อื่นเดือดร้อนหรือบาดเจ็บ เราควรรีบเข้าไปช่วยเหลือตามกำลัง อย่างเหมาะสม ไม่ควรนิ่งดูเฉยหรือหัวเราะเยาะ

39. **ตอบ ข.**

ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้บริหารสูงสุด มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแล จัดการบริหารงานวิชาการ บุคลากร และงบประมาณทั้งหมดภายในโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

40. **ตอบ ก.**

ธงชาติและเพลงชาติเป็นสัญลักษณ์ของความ เป็นไทย เมื่อได้ยืนสวดมนต์เพลงชาติในเวลา 08.00 น. ทุกคนควรหยุดกิจกรรมทุกอย่างแล้ว ยืนตรงด้วยอาการสำรวม เพื่อแสดงออก ถึงความเคารพและความรักชาติ

41. **ตอบ ข.**

แฮมเบอร์เกอร์และเฟรนช์ฟรายเป็นอาหาร ตะวันตก (ฟาสต์ฟู้ด) ไม่ใช่วัฒนธรรมด้านอาหาร ดั้งเดิมของไทย ส่วนส้มตำ ไก่ย่าง และแกงเขียวหวาน เป็นอาหารไทยแท้ที่เป็นเอกลักษณ์และสะท้อน ภูมิปัญญาไทย

42. **ตอบ ข.**

การไปงานศพควรแต่งกายด้วยชุดสุภาพสีเข้ม เช่น สีดำ หรือสีชาว เพื่อเป็นการให้เกียรติและแสดงความ เสียใจต่อครอบครัวผู้เสียชีวิต ไม่ควรใส่ เสื้อผ้าสีสดใสเพราะถือว่าไม่สุภาพและไม่ถูก กาลเทศะ

43. **ตอบ ค.**

มารยาทในการแสดงความเคารพครูผู้สอน ในห้องเรียน เมื่อคุณครูเดินเข้ามา นักเรียน ควรยืนขึ้นตรงอย่างเป็นระเบียบ ยกมือขึ้นไหว้ และกล่าวคำทักทายพร้อมกันด้วยน้ำเสียงที่สุภาพ

44. **ตอบ ก.**

คำว่า “ขอโทษ” เป็นคำสุภาพที่ใช้เมื่อเราทำเรื่อง ผิดพลาด เดินชนผู้อื่น หรือทำสิ่งใดก็ตาม ที่เบียดเบียนคนอื่น เพื่อแสดงออกถึงการยอมรับ ผิดและต้องการเยียวยาความรู้สึก

45. **ตอบ ก.**

ตามวัฒนธรรมไทย เมื่อได้รับความช่วยเหลือ ความเมตตา หรือสิ่งของจากผู้อื่น เราต้องกล่าว คำว่า “ขอบคุณ” (ใช้กับผู้ใหญ่) หรือ “ขอบใจ” (ใช้กับเพื่อนหรือผู้มีอายุน้อยกว่า) พร้อมยกมือไหว้ เพื่อแสดงความซาบซึ้งใจ

46. **ตอบ ก.**

การมีส่วนร่วมในชุมชนทำได้โดยการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (จิตอาสา) เช่น การช่วยทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้ชุมชนน่าอยู่ สะอาด และปลอดภัย

47. **ตอบ ค.**

ประเพณีชักพระ หรือ ลากพระ เป็นประเพณีเก่าแก่ของภาคใต้ ที่ปฏิบัติกันในวันออกพรรษา โดยชาวบ้านจะร่วมใจกันอัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกพนมพระ แล้วลากแห่ไปทางบกหรือทางน้ำเพื่อทำบุญร่วมกัน

48. **ตอบ ก.**

พิพิธภัณฑ์ เป็นแหล่งเรียนรู้และวัฒนธรรมที่สำคัญในชุมชน มีหน้าที่จัดแสดง รวบรวม และอนุรักษ์สิ่งของโบราณ วัตถุประวัติศาสตร์ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาหาความรู้

49. **ตอบ ข.**

ในสังคมที่มีคนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก กฎหมายและข้อบังคับเปรียบเสมือนกติกากลางที่ทุกคนต้องทำตาม หากทุกคนเคารพกฎกติกาไม่ละเมิดสิทธิของกันและกัน สังคมก็จะเกิดความสงบเรียบร้อย

50. **ตอบ ข.**

การเลือกตั้งประธานนักเรียนเป็นการจำลองกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน ยึดหลักการยอมรับเสียงข้างมาก เคารพสิทธิหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคนในการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่พัฒนาโรงเรียน

สาระที่ 3 : เศรษฐศาสตร์ (ข้อ 51. - 75.)

51. **ตอบ ก.**

รายได้ คือ ผลตอบแทนที่บุคคลได้รับจากการนำแรงงาน ทุน หรือที่ดินไปใช้ในการประกอบอาชีพที่สุจริต เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง กำไรจากการค้าขาย ส่วนเงินที่จ่ายออกไปเรียกว่ารายจ่าย และเงินกู้ยืมถือเป็นหนี้สินไม่ใช่รายได้

52. **ตอบ ข.**

รายจ่าย คือ เงินที่ครอบครัวยังจำเป็นต้องจ่ายออกไปเพื่อแลกเปลี่ยนกับการซื้อสินค้าและบริการมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าเล่าเรียน ส่วนเงินเดือนและเงินรางวัลสลากกินแบ่งจัดเป็นรายรับ

53. **ตอบ ก.**

รายได้สุจริต คือ รายได้ที่เกิดจากการทำงานหรือประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่ผิดศีลธรรม การปลุกผักขายด้วยน้ำพิกน้ำแรงของตนเองจึงเป็นรายได้ที่บริสุทธิ์และสุจริต

54. **ตอบ ข.**

เมื่อครอบครัวมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ (เงินที่หามาได้น้อยกว่าเงินที่ใช้ไป) จะทำให้เงินไม่พอใช้ จนต้องไปหยิบยืมเงินจากผู้อื่นหรือสถาบันการเงิน ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินตามมา

55. **ตอบ ก.**

การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ช่วยให้เรารู้พฤติกรรมการใช้เงินของตัวเองอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ว่าจ่ายเงินไปกับสิ่งของที่ไม่จำเป็นขึ้นได้บ้าง ทำให้สามารถวางแผนลดรายจ่ายและเพิ่มเงินออมได้ง่ายขึ้น

98. **ตอบ ข.**

การอนุรักษ์ คือ การรักษาและใช้ทรัพยากรอย่างถูกวิธี การช่วยกันปลูกป่าชายเลนจะช่วยสร้างอนุบาลให้สัตว์น้ำ และป้องกันหน้าดินชายฝั่งถูกกัดเซาะ ประกอบกับการไม่ทิ้งขยะลงน้ำจะช่วยรักษาความสะอาดของระบบนิเวศ ถือเป็นการดูแลสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง

99. **ตอบ ก.**

แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการเคลื่อนตัวหรือการชนกันของแผ่นเปลือกโลกใต้พื้นผิวโลก ทำให้เกิดพลังงานสะสมและปลดปล่อยออกมาในรูปของการสั่นสะเทือน ซึ่งสามารถสร้างความเสียหายแก่ ตึกราบบ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างบนดินได้อย่างรุนแรง

100. **ตอบ ค.**

แม่น้ำลำคลองเป็นสายเลือดหลักของชุมชน การที่ทุกคนร่วมมือกันดูแลไม่ทิ้งขยะหรือสารเคมีลงน้ำ จะทำให้ชุมชนมีแหล่งน้ำที่สะอาดและปลอดภัยไว้ใช้สอยในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังทำให้ปลาและพืชน้ำสามารถ เจริญเติบโตอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ